

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ครอบครัว ถือเป็นหน่วยย่อยทางสังคมที่เล็กที่สุด สมาชิกมีความร่วมมือและความสัมพันธ์ภายในที่แน่นแฟ้นที่สุด เป็นสังคมแรกเริ่มที่มีสมาชิกสังกัดอยู่ตั้งแต่แรกเกิด ครอบครัวจึงได้รับการคาดหวังว่าจะเป็นจุดเริ่มต้นหรือเป็นรากฐานให้แก่สถาบันต่าง ๆ ทางสังคม

องค์ประกอบของครอบครัว ประกอบด้วยสมาชิกคือ พ่อ แม่ ลูก ตลอดจนผู้ที่มีส่วนร่วมโดยสิทธิและหน้าที่ เช่น ญาติพี่น้อง ตลอดจนผู้ที่พักอาศัยอยู่กับครอบครัว หน้าที่หลักของครอบครัวคือการหลอมรวมความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและผลิตทายาทเพื่อสืบสกุล สมาชิกทุกคนในครอบครัวจึงมีหน้าที่และบทบาทที่แตกต่างกันตามความสามารถและความเหมาะสม ในอดีต ครอบครัวในสังคมไทยเป็นครอบครัวขยาย มีสมาชิกหลายช่วงอายุคนอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวใหญ่ มีความอบอุ่นแน่นแฟ้นระหว่าง ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ ลูก ตลอดจนญาติพี่น้องซึ่งนับเป็นผลดีต่อเด็กที่เกิดมาเพราะจะได้รับความอบอุ่นจากสมาชิกในครอบครัว บทบาทและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็ก จะเป็นหน้าที่ของผู้หญิง (แม่ ย่า ยาย หรือสมาชิกคนอื่น ๆ) ไม่ว่าจะเป็นเด็กผู้ชายหรือผู้หญิง ลูกจึงมีความใกล้ชิดกับผู้เป็นแม่มากกว่าพ่อ ในขณะที่พ่อมีบทบาทในการหาเลี้ยงครอบครัวซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่จะอยู่นอกบ้านเป็นหลัก

แม้กิจกรรมส่วนใหญ่ที่ทำจะอยู่นอกบ้าน สถานภาพและบทบาทของพ่อในครอบครัวกลับมีความสำคัญไม่ต่างจากแม่ ในอดีตลักษณะของครอบครัว แม้จะมีสมาชิกมาก แต่บทบาทที่สำคัญของครอบครัวถูกยกให้แก่พ่อหรือผู้ชายในครอบครัวเป็นผู้นำ มีลักษณะของ “ชายเป็นใหญ่” (Patriarchy) มีอำนาจในการตัดสินใจและรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นหลัก

จากสภาพและลักษณะของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต สถานภาพและบทบาทของครอบครัวได้เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ความสัมพันธ์ในครอบครัวลดน้อยลง ขนาดของครอบครัวลดลงจากครอบครัวขยายในอดีต มาสู่ความเป็นครอบครัวเดี่ยว (สมาชิกมีจำนวนลดลงโดยประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูก) เนื่องจากความจำเป็นทางเศรษฐกิจและสังคม พ่อและแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านหรือต่างถิ่นฐานเดิม โอกาสและเวลาที่จะอยู่ร่วมกันภายในครอบครัวจึงลดน้อยลง แม้จะทำให้รายได้ของครอบครัวจะเพิ่มขึ้นก็ตาม

โกสุม เศรษฐาวงศ์ (ปิยะวดี สิงห์พันธ์, 2544, น. 26) กล่าวว่าครอบครัวสมัยใหม่เป็นครอบครัวในสังคมอุตสาหกรรม หรือสังคมเมืองซึ่งมีลักษณะเฉพาะของตนเอง อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการของสังคม ความผูกพันระหว่างสมาชิกในครอบครัวเสื่อมลงเนื่องจากความสัมพันธ์แบบปฐมนิคมระหว่างสมาชิกของครอบครัวลดความสำคัญลง ความใกล้ชิดระหว่างสมาชิกของครอบครัวเห็นห่างกันโดยอิทธิพลความเจริญทางเศรษฐกิจ สมาชิกของครอบครัวต้องออกไปประกอบธุรกิจการงานนอกบ้านมากขึ้น ทำให้ความใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่และลูกห่างเหินกันไป

เมื่อภรรยาออกมาทำงานนอกบ้าน บทบาทที่ภรรยาได้รับจึงมี 2 อย่างในเวลาเดียวกัน คือเมื่อออกมาทำงานนอกบ้านภรรยาเป็นผู้หารายได้อีกหน้าที่หนึ่ง แต่เมื่อกลับเข้าสู่อาณาเขตของบ้าน ซึ่งเคยถูกกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้หญิง ก็ต้องเป็นแม่บ้านอีกด้วย การรับภาระทั้ง 2 อย่างนี้ ส่งผลให้งานที่ต้องรับผิดชอบอาจจะไม่สำเร็จหรือได้ผลดีเท่าที่ควร สามีจึงต้องมียุทธศาสตร์ให้ความช่วยเหลือ โดยมีส่วนร่วมในงานบ้านในลักษณะช่วยกันทำหรือแบ่งหน้าที่กันด้วย

การที่ผู้หญิงออกมาประกอบอาชีพภายนอกบ้านนั้น นอกจากจะทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมั่นคงขึ้นแล้ว ยังเป็นการเพิ่มโอกาสให้แก่ผู้หญิงได้มีบทบาททางสังคมมากขึ้นด้วย แต่ในขณะเดียวกัน การที่แม่ออกมาจากบริเวณที่ถูกระบุไว้ให้ผู้หญิงแต่ดั้งเดิมคือ บ้าน นั้น ย่อมส่งผลเสียตามมาแก่ครอบครัว เช่นกัน (วรารณ พานิชกิจโกศลกุล, 2544) คือ

1. สามีจะรู้สึกผิดหวังและขุ่นใจ เพราะรู้สึกว่าตนบกพร่องในหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวซึ่งตามขนบธรรมเนียมเดิมนั้น หน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวเป็นหน้าที่ของผู้ชาย

2. ถ้าสามีและภรรยามีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันในงานที่ภรรยาทำ งานนั้นย่อมเป็นสาเหตุของความขัดแย้ง ก่อให้เกิดปัญหาตามมา

3. ภรรยาที่ทำงานนอกบ้าน เมื่อมีสังคมที่ก้าวหน้าขึ้น อาจทำให้สามีอิจฉา

4. สามีเกิดปมด้อยหากมีรายได้น้อยกว่าภรรยา

5. สามีบางคนอาจรู้สึกผิดหวังเมื่อเห็นภรรยารับผิดชอบงานบ้านน้อยกว่าที่ควร

6. ความรับผิดชอบของสามีในการประกอบอาชีพอาจลดน้อยลงเพราะภรรยาช่วยหารายได้เพิ่มให้กับครอบครัวแล้ว

7. หากไม่มีผู้แบ่งเบาความรับผิดชอบทางบ้าน สุขภาพของภรรยาอาจเสื่อมหรือมีปัญหา เพราะต้องรับผิดชอบทั้งงานในบ้านและนอกบ้าน

8. ก่อให้เกิดปัญหาภายในครอบครัวจากเรื่องเล็กน้อย เพราะเหนื่อยจากการทำงานนอกบ้าน

9.สามีรู้สึกว่าเขาเองถูกทอดทิ้ง เพราะภรรยาให้ความสนใจงานภายนอกเพิ่มขึ้น แทนที่จะอยู่บ้านเพื่อปรนนิบัติสามีอย่างเดียว

10.บางทีภรรยาทำงานอาชีพเพื่อหวังเงินเดือน มิได้ทำไปด้วยความสนใจจริง จึงอาจทำให้เบื่อหน่ายในงาน หรือถ้าภรรยาสนใจ แต่งงานนั้นมีปัญหามาก ก็จะเกิดอารมณ์หงุดหงิดได้ง่าย

11.แม้มีความรู้สึกผิดที่ทอดทิ้งลูก และลูก ๆ ก็รู้สึกว่าตนถูกทอดทิ้งและไม่ได้ได้รับการอบรมสั่งสอนเท่าที่ควร

12.บ้านขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย งานบ้านอาจจะหมักหมมทำให้บ้านไม่น่าอยู่ ผลเสียที่เกิดขึ้นที่ได้กล่าวมานี้ อาจนำมาซึ่งปัญหาต่าง ๆ ในครอบครัวตามมาได้ เช่น ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว

ในสังคมปัจจุบันนี้ แนวคิดเรื่องบทบาทในครอบครัวหรือในบ้านจึงไม่ได้เน้นแค่บทบาทของแม่แต่เพียงฝ่ายเดียว ยังได้รวมเอาบทบาทของพ่อเข้าไว้ด้วย โดยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) ได้ให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความมั่นคงของครอบครัวด้วยการรณรงค์อย่างต่อเนื่องให้ผู้ชายและผู้หญิงมีความสำนึกในความเป็นพ่อและแม่ และมีบทบาท ความรับผิดชอบร่วมกันในการสร้างความรักและความอบอุ่นในครอบครัว โดยเฉพาะบทบาทของพ่อในการรับผิดชอบต่อครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูลูก ซึ่งพ่อมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาการของลูก เป็นตัวแทนความรัก ความชื่นชม เป็นต้นแบบของลูก เป็นผู้เลี้ยงดู ผู้ปกป้อง ผู้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว ขณะเดียวกันก็เป็นผู้ลงโทษ เป็นผู้ทรงอำนาจ และที่สำคัญคือจะมีบทบาทในการช่วยแยกแยะความรู้สึกให้แก่ลูกว่าโลกมี 2 เพศ ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ครอบครัวมีอิทธิพลอย่างมากต่อความรู้เรื่องเพศและการประพฤติปฏิบัติบทบาททางเพศ ครอบครัวจะบอกและแสดงให้เด็กเห็นว่าเด็กผู้ชาย เด็กผู้หญิงในสังคมถูกกำหนดให้ประพฤติปฏิบัติอย่างไรบ้าง ไปจนถึงผู้ใหญ่ที่เป็นผู้ชายและผู้หญิงถูกคาดหวังให้กระทำตามบทบาททางเพศของตนว่าต้องทำอย่างไรบ้าง

นอกจากบทบาทในบ้านที่ช่วยเพิ่มศักยภาพและการเรียนรู้ของลูกแล้ว ยังช่วยลดภาระและปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว ตลอดจนเพิ่มศักยภาพให้แก่ทั้งลูกและภรรยาในด้านต่าง ๆ ซึ่งส่งผลดีต่อครอบครัวอีกด้วย

ภาวะออทิสติก (Autistic Disorder) หรือกลุ่มอาการออทิสติก (Autistic Spectrum) เป็นความผิดปกติทางจิตเวชที่พบได้ตั้งแต่วัยเด็ก มีส่วนเกี่ยวข้องกับพัฒนาการ ทางด้านภาษา สังคมและพฤติกรรม ส่งผลให้กลุ่มคนที่ประสบภาวะออทิสติกมีความบกพร่องทางพัฒนาการ ทำให้ไม่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างสมบูรณ์แบบคนปกติทั่วไป กลุ่มอาการนี้พบได้ทั่วไปทุกเชื้อชาติ

ศาสนา ในสหรัฐอเมริกา พบอุบัติการณ์ของอาการออทิสติก 4-5:10,000 คน โดยรัฐแคลิฟอร์เนีย (มูลนิธิพิววรรณเพื่อเด็กและบุคคลออทิสติก, 2548) เมื่อปี ค.ศ.1999 พบเด็กที่มีอาการออทิสติกมากขึ้นถึง 273 เปอร์เซนต์ของเด็กที่มีอาการออทิสติกที่เคยพบในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ส่วนจำนวนเด็กที่มีอาการออทิสติกในแอตแลนต้าและนิวยอร์ก พบมากขึ้นกว่าในอดีตในอดีตการเกิดอาการออทิสติกจะอยู่ที่ประมาณ 1 ต่อเด็ก 2000 คน ส่วนในปัจจุบันผู้เชี่ยวชาญพบว่าในเด็ก 500 คน จะพบอาการออทิสติกมากกว่า 1 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง 4 เท่า

ในขณะที่ข้อมูลทางสถิติเกี่ยวกับอุบัติการณ์ของอาการออทิสติกในประเทศไทยยังไม่ทราบจำนวนอย่างชัดเจน แต่รายงานของโรงพยาบาลที่ให้บริการสำหรับเด็กกลุ่มนี้โดยเฉพาะในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2517-2543 พบว่าจำนวนเด็กที่เข้ารับบริการทั้งสิ้น 999 ราย (งานสถิติโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์, 2543) และเพิ่มขึ้นอีก 726 ราย ภายในปี พ.ศ. 2545 ที่สถาบันเด็กและวัยรุ่น มีเด็กออทิสติกมารับบริการทั้งหมด 2,044 ราย (สถาบันเด็กและวัยรุ่น, 2545) ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ 769 ราย (ฝ่ายแผนงานศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ, 2545) โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา 226 ราย (ฝ่ายแผนงานและประเมินผลโรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา, 2545) และโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ หอผู้ป่วยจิตเวช ให้บริการในปี พ.ศ.2545 ทั้งหมด 22 ราย (หอผู้ป่วยจิตเวชเด็ก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่, 2546) สถิติการมารับบริการที่กล่าวถึงนี้ เป็นข้อมูลที่ได้จากสถานบริการหลักเท่านั้น (ภัทรภรณ์ พุงคำปัน และ คณินิจ ไชยลังการณ, 2546, น. 1)

แต่ในความเป็นจริงแล้ว เด็กที่มีอาการออทิสติก ได้กระจายไปรับบริการจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยฝึกพูด โรงเรียนเด็กพิเศษ ดังนั้น สถิติที่มีอยู่จึงต่ำกว่าความเป็นจริง อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าในประเทศไทยมีจำนวนเด็กที่มีอาการออทิสติกได้เข้ามาใช้บริการตามสถานที่ที่ให้บริการแก่เด็กที่มีอาการออทิสติกเป็นจำนวนมาก

นักวิจัยได้เชื่อมโยงปัจจัยต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกี่ยวข้อง เช่น มารดาได้รับ สัมผัสหรือมีโอกาสเข้าใกล้ยาหรือสารเคมีบางชนิด การติดเชื้อในระหว่างการจัดครรภ์ การเป็นหัด หัดเยอรมัน และอื่น ๆ ในขณะเดียวกันผู้เชี่ยวชาญได้ตั้งข้อสันนิษฐานว่า การตื่นตัวเกี่ยวกับอาการออทิสติก และเกณฑ์การวินิจฉัยโรคที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้พบว่าเด็กมีอาการออทิสติกเพิ่มมากขึ้น

จากอาการดังกล่าวทำให้เด็กที่มีอาการออทิสติก ไม่สามารถสื่อสารถึงความต้องการและความรู้สึกของตนเองได้ ส่งผลให้การดูแลเด็กที่มีอาการออทิสติกค่อนข้างเป็นปัญหาที่ยุ่งยาก ซับซ้อน นอกจากการได้รับการรักษาทางการแพทย์จากโรงพยาบาลหรือสถานที่ให้บริการทางสาธารณสุขแล้ว การดูแลเด็กกลุ่มนี้ยังต้องอาศัยความรัก ความเข้าใจ ความอดทนและการเสียสละจากครอบครัวเป็นอย่างมาก ซึ่งพอสามารถเลี้ยงดูเด็กที่มีอาการออทิสติกได้ไม่ต่างจาก

การเลี้ยงดูจากแม่ ทั้งนี้ความรุนแรงของปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ย่อมสร้างภาระและปัญหาให้แก่พ่อแม่ที่มีลูกที่มีอาการออทิสติก และอาจส่งผลให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ในครอบครัวตามมา เช่น ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาด้านสุขภาพของพ่อแม่ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการยอมรับทางสังคม ซึ่งยังคงมีความเข้าใจถึงเรื่องราวและอาการออทิสติกอยู่ในวงจำกัด

นอกจากปัญหาในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกแล้ว ในสภาพเศรษฐกิจที่ต้องช่วยกันทำงานทั้งพ่อและแม่ เมื่อลูกมีอาการออทิสติกในภาวะที่สังคมไทย ยังไม่มีกลไกการช่วยเหลือที่ต่อเนื่องยังยืนอย่างเพียงพอ พ่อหรือแม่มีทางเลือกสองทางคือ พ่อหรือแม่คนหนึ่งคนใดต้องออกจากการทำงานเพื่อมาเลี้ยงดูลูกที่มีอาการออทิสติกโดยเฉพาะ หากพ่อหรือแม่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหาเลี้ยงครอบครัวแล้วพบว่ารายได้ไม่เพียงพอสำหรับครอบครัว มักเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะก่อความตึงเครียดตลอดจนปัญหาตามมาส่งผลให้เกิดปัญหาครอบครัวแตกแยกในที่สุด ปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อลูกที่มีอาการออทิสติกหรือแม้แต่ลูกที่ปกติ การที่ลูกไม่ได้รับการเอาใจใส่อย่างต่อเนื่องเท่าที่ควรถูกปล่อยปละละเลย ถือเป็นปัญหาที่สังคมเรียกร้องความรับผิดชอบจากพ่อแม่ โดยที่สังคมไม่ได้รับผิดชอบต่อปัญหาของบุคคลกลุ่มนี้เลย เพราะถือว่าเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละครอบครัว ซึ่งไม่ช่วยให้สถานการณ์ของบุคคลที่มีอาการออทิสติกและครอบครัวดีขึ้นและจะยิ่งย่ำแย่ลงอีก เพราะความช่วยเหลือที่ภาครัฐบาลหรือสังคมจัดให้แก่คนกลุ่มนี้ที่พบในช่วงที่ผ่านมา ล้วนแต่เน้นไปที่การอบรมให้ความรู้ขั้นพื้นฐานแก่พ่อแม่หรือผู้ปกครอง เมื่อผ่านการอบรมแล้ว ต้องกลับไปเผชิญปัญหาตามลำพัง โดยไม่มีกลไกหรือหน่วยงานที่จะช่วยรองรับการดูแลบุคคลที่มีอาการออทิสติกอย่างเพียงพอและเท่าเทียมกับการดูแลคนปกติ ส่งผลให้บุคคลที่มีอาการออทิสติกขาดพื้นที่ทางสังคม ตามความต้องการและความเหมาะสมของเด็กที่มีอาการออทิสติกแต่ละวัย ส่วนครอบครัวที่ทั้งพ่อและแม่ต้องทำงานนอกบ้านย่อมส่งผลกระทบต่องานในบ้านตามมาด้วยการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกหรือแม้แต่ลูกที่ปกติอาจไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร ดังนั้นถือเป็นภาระหน้าที่ของทั้งพ่อและแม่ที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหานี้ หากพ่อและแม่ไม่มีเวลาดูแลลูกหรือไม่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลต่อลูกหรือสมาชิกในครอบครัวตามมา บทบาทในบ้านที่เคยถูกกำหนดมาสำหรับแม่ ในบางครั้งพ่อจึงสามารถช่วยเหลือเพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้

ความผูกพันในครอบครัว เป็นรากฐานของความสุขแห่งชีวิตของทุกคน เป็นรากฐานของความเป็นปึกแผ่นแห่งสังคมของประเทศชาติ สังคมย่อมมีจุดเริ่มต้นมาจากครอบครัว ถ้าครอบครัวแตกแยกหรือขาดความผูกพันรักใคร่ต่อกัน ผลที่ตามมาคือสังคมแตกแยก ในครอบครัวที่มีลูกที่มีอาการออทิสติก ปัญหาที่พบประการหนึ่ง คือปัญหาความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ไม่สนิทแนบแน่นเหมือนครอบครัวที่สมาชิกปกติทั่วไป ทั้งนี้เพราะสาเหตุหลายประการ เช่น พ่อแม่

ต้องมีภาระเพิ่มขึ้นในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก โดยการพาลูกไปพบแพทย์หรือพาไปโรงเรียน ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ต้องอยู่ในความดูแลตลอด จะส่งผลถึงความสัมพันธ์และพัฒนาการต่อลูกที่ปกติหรือสมาชิกคนอื่น ๆ อีกสาเหตุสำคัญที่พบเกิดจากความรู้สึกเสียใจของพ่อแม่ที่ลูกมีอาการออทิสติก ซึ่งถือเป็นอาการผิดปกติต่างจากบุคคลอื่นทั่วไป ปัญหาที่พบ คือ พ่อแม่มักกล่าวโทษซึ่งกันและกันว่าเป็นความผิดของอีกฝ่าย ยากที่จะทำใจให้ยอมรับได้ ตลอดจนความรู้สึกอับอายที่ลูกมีอาการออทิสติก มีความผิดปกติจากคนทั่วไปโดยการแสดงออกทางพฤติกรรมที่พบเห็นได้อย่างชัดเจนหากอยู่ในที่สาธารณะ ซึ่งพ่อแม่ได้รับผลกระทบจากบุคคลภายนอกที่อาจมองเด็กที่มีอาการออทิสติกด้วยความสงสัย สงสาร สมเพชเวทนาหรือรังเกียจ แตกต่างจากเด็กทั่วไปว่าเกิดปัญหาจากการเลี้ยงดู แม้ในภายหลังเรื่องราวเกี่ยวกับอาการออทิสติกจะได้รับการนำเสนออย่างแพร่หลายบ้างแล้วก็ตาม ความคิดความรู้สึกที่เคยมีมาก็ยังคงปรากฏอยู่ ส่งผลให้ในบางกรณีพ่อแม่ต้องเลิกร้างกันภายหลังทราบอาการที่ผิดปกติของลูก สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาสัมพันธภาพของคนในครอบครัวตามมาได้ ในขณะเดียวกัน หากสัมพันธภาพของครอบครัว พ่อแม่มีความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้นเมื่อทราบว่าลูกของตนมีอาการออทิสติก อาจมีการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและปัญหาที่จะตามมาในอนาคต นอกจากการร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว บทบาทของพ่อในการดูแลลูกหรือการมีบทบาทในการรับผิดชอบงานบ้านเพิ่มมากขึ้น ย่อมส่งผลดีต่อบทบาทและหน้าที่ของแม่ในการทำกิจกรรมส่วนตัวของแม่ ทั้งงานที่ต้องรับผิดชอบในบ้านและงานที่ต้องรับผิดชอบต่ออาชีพอีกด้วย

มูลเหตุจูงใจในการศึกษา

บทบาทหน้าที่ในการดูแลเด็กที่มีอาการออทิสติกหรือแม้แต่เด็กปกติทั่วไป จากการศึกษาบทบาทในการเลี้ยงดูลูก พบว่าในสังคมยังยึดติดกับบทบาทของผู้หญิง งานวิจัยหรือการศึกษาที่ผ่านมาส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับบทบาทของแม่หรือบุคคลอื่นที่เป็นผู้หญิงมากกว่าบทบาทของพ่อเช่น ญาติ พี่เลี้ยง (ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิง) ทั้งนี้เพราะภาพมายาคติที่ถูกกำหนดมาแต่เดิมในเรื่องการดูแลเด็กซึ่งกำหนดไว้ให้แกผู้หญิง ในขณะที่ผู้ชายเป็นผู้หารายได้ โดยการทำงานนอกบ้าน บทบาทผู้ชายในการทำหน้าที่ในบ้านจึงยังพบไม่มาก ทั้งนี้การศึกษาตามแนวทางสตรีศึกษา เป็นการศึกษาเรื่องชีวิตและประสบการณ์ผ่านมุมมองของผู้หญิงให้กลายเป็นองค์ความรู้ การศึกษาวิจัยฉบับนี้ มุ่งเน้นที่จะศึกษาบทบาทพ่อ (ผู้ชาย) ต่อการเลี้ยงดู ดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก เพื่อให้สามารถมองเห็นทัศนคติต่อการเลี้ยงดูโดยผ่านประสบการณ์ของพ่อ (ผู้ชาย) ที่ดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกว่าพ่อมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการเลี้ยงดูลูกและพ่อมี

บทบาทต่อการเลี้ยงดูอย่างไร ผลที่ได้รับจากการที่พ่อมีส่วนรับผิดชอบในการดูแลลูกและความรับผิดชอบต่องานในบ้านว่าเป็นอย่างไร สามารถลดปัญหาที่เกิดขึ้นในบ้านหรือส่งผลดีอย่างไร นอกจากนี้ เพื่อใช้เป็นองค์ความรู้โดยผ่านมุมมองและประสบการณ์ของพ่อซึ่งมีความแตกต่างจากทัศนคติและบทบาทของแม่ในด้านต่าง ๆ

คำถามในการวิจัย

- 1.ทัศนคติของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกเป็นอย่างไร
- 2.บทบาทของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกเป็นอย่างไร
- 3.ผลที่ได้รับจากการที่พ่อเข้ามามีบทบาทในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.เพื่อศึกษาทัศนคติของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก
- 2.เพื่อศึกษาบทบาทของพ่อในการเลี้ยงดูลูกที่มีอาการออทิสติก
- 3.เพื่อศึกษาผลที่ได้รับจากบทบาทที่พ่อเข้ามาดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.ทำให้ทราบถึงทัศนคติของพ่อต่อบทบาทในการเลี้ยงดูลูกที่มีอาการออทิสติก
- 2.ทำให้ทราบถึงบทบาทของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก
- 3.ทำให้ทราบถึงผลที่ได้รับจากการที่พ่อเข้ามามีบทบาทในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก
- 4.ได้ทราบองค์ความรู้เรื่องบทบาทของพ่อในการดูแลลูก

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

- 1.ประชากรที่ศึกษา หมายถึง พ่อที่ดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยได้เลือกมาเป็นกรณีศึกษา

2.ออทิสติก คือ อาการของโรคทางจิตเวชเด็ก ที่มีอาการผิดปกติทางพฤติกรรมแบบจำเพาะ ซึ่งมีความบกพร่องในพัฒนาการด้านประสาทรับรู้ การสื่อสาร และปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

3.เด็กที่มีอาการออทิสติก หมายถึง ลูกที่มีอาการออทิสติกของประชากรที่ศึกษา

4.ปัญหาในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก คือ อุปสรรคที่ทำให้พ่อเกิดความยากลำบากในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกซึ่งอาจส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการทำหน้าที่ของผู้ดูแล

5.ทัศนคติ หมายถึง ความคิดเห็นของพ่อต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น ทัศนคติของพ่อในการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติก คือ ความคิดเห็นของพ่อต่อการดูแลลูกที่มีอาการออทิสติกว่าพ่อมีความคิดเห็นอย่างไร

6.บทบาท หมายถึง การปฏิบัติตนของแต่ละบุคคลตามตำแหน่ง หน้าที่ที่ควรจะเป็น หรือถูกกำหนดให้เป็น โดยแต่ละบุคคลจะมีบทบาทที่แตกต่างกันตามหน้าที่ของตน สถานภาพทางสังคม สถานที่ สถานการณ์ในขณะนั้น ๆ ซึ่งบทบาทจะถูกกำหนดไว้ควบคู่กับสถานภาพทางสังคม เช่น สถานภาพการเป็นพ่อแม่ ต้องมีบทบาทการเป็นผู้นำครอบครัว มีหน้าที่ในการหาเลี้ยงครอบครัว ดูแลและอบรมสั่งสอน ให้ความรักแก่ลูกตามที่สังคมคาดหวัง

7.ทักษะที่ใช้ในการดูแลเด็กที่มีอาการออทิสติก หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการดูแลเด็กที่มีอาการออทิสติก โดยวิธีการต่าง ๆ นั้น ได้ทดลองจนได้ผลจากประสบการณ์ของผู้ดูแลจากการทำการศึกษาที่ผ่านมา